

Beslisnotitie tijdelijke solidariteitsbijdrage - Politieke Vierhoek 30-09-22

Aanleiding

- De Commissie stelt voor een tijdelijke solidariteitsbijdrage te introduceren voor bedrijven actief in winning van olie-, gas en kolen en raffinage. Deze tijdelijke solidariteitsbijdrage is vormgegeven als heffing met terugwerkende kracht over de fiscale winst van deze bedrijven over uitsluitend het boekjaar 2022. In de laatste versie van de verordening lijkt voldoende ruimte opgenomen voor een eigen nationale invulling.
- De introductie van een prijsplafond kent een grote budgettaire derving, waarvan slechts een deel wordt gedekt door de voorgenomen verlaging van de energiebelasting in 2023 terug te draaien.

Beslispunt

1. Heeft u een voorkeur voor een van onderstaande opties voor de invulling van een tijdelijke solidariteitsbijdrage in Nederland en wenst u een van deze opties verder uit te werken?
 - Optie 1: Geen aanvullend beleid bovenop verhoging cijnstarief Mijnbouwwet in 2023 en 2024
 - Optie 2: In aanvulling op verhoging cijnstarief Mijnbouwwet 2023/2024, het cijnstarief ook in 2022 (met terugwerkende kracht) verhogen.
 - Optie 3: In aanvulling op verhoging cijnstarief Mijnbouwwet 2023/2024, een nieuwe heffingswet introduceren, conform de door de Commissie voorgestelde tijdelijke solidariteitsbijdrage voor het boekjaar startend op of na 1 januari 2022

Toelichting

- In de augustusbesluitvorming is afgesproken om ter financiering van de compenserende maatregelen voor huishoudens, het tarief van de cijns in de Mijnbouwwet in 2023 en 2024 tijdelijk te verhogen. De budgettaire opbrengst bedraagt in totaal 2,8 mld. Euro (op basis van de gasraming begin augustus). De standstill-bepaling die is opgenomen in de Mijnbouwwet (artikel 55) is tijdelijk buiten werking gesteld voor deze cijnsverhoging.
- Een paar weken geleden heeft de Europese Commissie voorgesteld om een tijdelijke solidariteitsbijdrage te introduceren voor bedrijven actief in winning van olie-, gas en kolen en raffinage.
- Het voorstel wordt aanstaande vrijdag in de Energieraad besproken. In de laatste versie van de verordening die dinsdagmiddag 27 september 2022 is ontvangen, lijkt voldoende ruimte opgenomen voor lidstaten om een alternatieve maatregel te treffen die hetzelfde doel heeft als de tijdelijke solidariteitsbijdrage.
- Nederland heeft in dat geval de volgende opties:
 - Optie 1: Geen extra beleid – invulling van tijdelijke solidariteitsbijdrage via verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet in 2023 en 2024, die als is afgesproken in augustus.
 - De tijdelijke solidariteitsbijdrage kan naar verwachting worden ingevuld via de reeds besloten verhoging van het cijnstarief in de Mijnbouwwet voor 2023 en 2024.
 - De groep die met de verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet wordt geraakt, is materieel vrijwel gelijk aan de groep die door de tijdelijke solidariteitsbijdrage die de Commissie voorstelt wordt geraakt. In Nederland is immers met name sprake van winning van gas en zijn de overwinsten bij de winning van olie en raffinage zeer minimaal danwel nihil. Er is echter wel een significante opbrengst mogelijk over 2022, zie daarvoor optie 2.
 - Er is in dit geval geen additionele budgettaire opbrengst die kan worden ingeboekt als dekking voor het prijsplafond.
 - Optie 2: Nederland breidt de verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet uit naar het kalenderjaar 2022.
 - De budgettaire opbrengst van het verhogen van het cijnstarief met terugwerkende kracht in 2022, ligt naar verwachting in dezelfde ordegrrootte als de opbrengst van de

cijnsverhoging die reeds is afgesproken voor 2023 en 2024. Deze opbrengst kan worden gebruikt als dekking voor het prijsplafond.

- o Een verhoging van het cijnstarief in 2022 is eenvoudiger uit te voeren dan de introductie van een nieuwe heffing (zie optie 3).
- o Het uitbreiden van de cijns in de Mijnbouwwet naar 2022 betekent terugwerkende kracht. In Nederland wordt daar doorgaans zeer terughoudend mee omgegaan.

Procesbelang van de Staat

- o Optie 3: In aanvulling op de verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet voor 2023/2024, introduceert Nederland een nieuwe heffingswet conform de door de Commissie voorgestelde tijdelijke solidariteitsbijdrage voor het boekjaar startend op of na 1 januari 2022
- o In het voorstel van de Commissie wordt de hoogte van de heffing wordt berekend door te bepalen waarmee de fiscale winst uit 2022 de gemiddelde fiscale winst uit de jaren 2018² t/m 2021 (met een minimum van nihil) overschrijdt (referentiewinst). Als die winst uit 2022 de referentiewinst met meer dan 20% overschrijdt, wordt dat merendeel vervolgens additioneel belast tegen een percentage van tenminste 33%.
- o Het is mogelijk om het voorstel van de Commissie in Nederland per 1 januari 2023 te implementeren via een nieuwe heffing. De budgettaire opbrengst bedraagt circa € 1,5 miljard en kan worden aangewend als dekking voor het prijsplafond.
- o Het is echter wel complexer voor de uitvoering dan een verhoging van het cijnstarief, omdat de heffing handmatig zal moeten worden uitgevoerd (onvoldoende tijd om nieuw aangiftesysteem te bouwen). Een handmatige uitvoering is mogelijk, omdat het gaat om een beperkt aantal belastingplichtigen (30-40).
- o De doelgroep is vrijwel gelijk aan die van de cijnsverhoging (Mijnbouwwet). Het belangrijkste verschil is dat de cijnsverhoging alleen geldt voor aardgas en deze tijdelijke nieuwe heffing ook betrekking heeft op olie, kolen, en raffinaderijbedrijven. Verreweg het grootste deel van de extra winst zit echter bij aardgas.
- o Ook het introduceren van een nieuwe heffingswet voor 2022 kent terugwerkende kracht, waar in beginsel in Nederland terughoudend mee om wordt gegaan.
- o De kans dat deze terugwerkende kracht gerechtvaardigd is, is echter groter dan bij alternatief 2. De terugwerkende kracht maakt namelijk ook deel uit van de solidariteitsbijdrage uit de verordening en in de preambule worden voldoende argumenten ter rechtvaardiging gegeven. Daarnaast speelt hier niet het additionele juridische risico van de standstill-bepaling in de Mijnbouwwet.

¹ Op basis van dit artikel is een wijziging van het tarief van onder andere de cijns niet van toepassing op bestaande vergunninghouders, tenzij zij daarom verzoeken. Met de voorgenomen verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet wordt een inbreuk gemaakt op dit artikel om te verzekeren dat de verhoging ook van toepassing is op bestaande vergunninghouders.

² Ten opzichte van de vorige notitie is de referentieperiode uitgebreid naar 2018 en bedraagt nu dus het gemiddelde van de vier boekjaren startend op of na 1 januari 2018.



TER BESLISSING

Aan

de minister

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Algemene
Fiscale Politiek

Persoonsgegevens

nota

Oplegnotitie Vierhoeknotitie tijdelijke solidariteitsbijdrage

Datum
28 september 2022

Notanummer
2022-0000238502

Aantal bijlagen: 3

Aanleiding

De Commissie stelt voor een tijdelijke solidariteitsbijdrage te introduceren voor bedrijven actief in winning van olie-, gas en kolen en raffinage. Deze tijdelijke solidariteitsbijdrage is vormgegeven als heffing met terugwerkende kracht over de fiscale winst van deze bedrijven over uitsluitend het boekjaar 2022. In de laatste versie van de verordening lijkt voldoende ruimte opgenomen voor een eigen nationale invulling, zoals verhoging van de Mijnbouwheffing.

In deze notitie wordt geschetst welke mogelijkheden er zijn voor de invulling van de tijdelijke solidariteitsbijdrage in Nederland en in hoeverre deze opties kunnen bijdragen aan de dekking van de budgettaire derving van het prijsplafond. Daarnaast wordt in deze notitie aan u voorgelegd of u deze opties ter beslissing wil agenderen voor de Vierhoek.

In **bijlage 1** is een concept beslisnotitie voor de Vierhoek opgenomen. Daarnaast treft u in **bijlage 2** het nieuwe advies van de landsadvocaat en in **bijlage 3** het advies van de RvS op de 1^e nota van wijziging van BP 2023 (waarin de verhoging van het cijnsstarief per 2023 is opgenomen).

Beslispunten

1. Heeft u een voorkeur voor een van de opties voor de invulling van een tijdelijke solidariteitsbijdrage in Nederland?
2. Bent u akkoord om de geschetste opties ter bespreking in te brengen voor de Politieke Vierhoek van aanstaande vrijdag 30 september? In de bijlage treft u een concept beslisnotitie aan.

Advies

- Gegeven het voorstel van de Europese Commissie en het dekkingsvraagstuk van het prijsplafond, adviseren we te overwegen om - in aanvulling op de cijnsverhoging in 2023/2024 - een extra solidariteitsbijdrage van energiebedrijven te vragen (optie 2 of optie 3) en daarbij de juridische risico's en mogelijke nadelige effecten op o.a. beeld van onbetrouwbare overheid te wegen, ten opzichte van het voordeel van de extra budgettaire opbrengst.
- Een verhoging van de cijns met terugwerkende kracht (optie 2) of de introductie van een tijdelijke solidariteitsbijdrage in de vorm van een heffing

29.09.22

Alloea

Voorkeur van

optie 3:

ja

Mu

over de winst, kennen allebei belangrijke voor- en nadelen. Hierbij moet een afweging worden gemaakt tussen enerzijds het juridische risico en anderzijds de budgettaire opbrengst:

- o De extra budgettaire opbrengst van een verhoging van het cijnstarief met terugwerkende kracht (eerste grove inschatting is € 3,1 miljard, dit is nog niet afgestemd met EZK) is naar verwachting groter dan die van een tijdelijke fiscale solidariteitsbijdrage (circa € 1,5 miljard).
- o Daar staat tegenover dat een verhoging van het cijnstarief met terugwerkende kracht in 2022 een groter juridisch risico kent, dan de verhoging van de cijns voor 2023 en 2024 waar reeds toe is besloten en dan optie 3 (nieuwe fiscale solidariteitsbijdrage).

Procesbelang van de staat

Kernpunten

- In de augustusbesluitvorming is afgesproken om ter financiering van de compenserende maatregelen voor huishoudens, het tarief van de cijns in de Mijnbouwwet in 2023 en 2024 tijdelijk te verhogen. De budgettaire opbrengst bedraagt in totaal € 2,8 miljard. De standstillbepaling die is opgenomen in de Mijnbouwwet (artikel 55¹) is tijdelijk buiten werking gesteld voor deze cijnsverhoging.
- Een paar weken geleden heeft de Europese Commissie voorgesteld om een tijdelijke solidariteitsbijdrage te introduceren voor bedrijven actief in winning van olie-, gas en kolen en raffinage. In het voorstel van de Commissie wordt de hoogte van de heffing wordt berekend door te bepalen met welk bedrag de fiscale winst uit 2022 de gemiddelde fiscale winst uit de jaren 2018² t/m 2021 overschrijdt (referentiewinst). Als die winst uit 2022 de referentiewinst met meer dan 20% overschrijdt, wordt dat merendeel vervolgens additioneel belast tegen een percentage van tenminste 33%.
- Het voorstel wordt aanstaande vrijdag in de Energieraad besproken. In de laatste versie van de verordening die dinsdagmiddag 27 september 2022 is ontvangen, lijkt voldoende ruimte opgenomen voor lidstaten om een alternatieve maatregel te treffen die hetzelfde doel heeft als de tijdelijke solidariteitsbijdrage.
- Indien de verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet voor 2023 en 2024 inderdaad volstaat als invulling van de tijdelijke solidariteitsbijdrage uit de verordening voldoet Nederland reeds aan de verplichting van de verordening en is aanvullende wetgeving niet noodzakelijk. Nederland heeft in dat geval de volgende opties:
 - o Optie 1: Geen extra beleid – invulling van tijdelijke solidariteitsbijdrage via verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet in 2023 en 2024, die als is afgesproken in augustus.

alleen
2023 en 2024.

¹ Op basis van dit artikel is een wijziging van het tarief van onder andere de cijns niet van toepassing op bestaande vergunninghouders, tenzij zij daarom verzoeken. Met de voorgenomen verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet wordt een inbreuk gemaakt op dit artikel om te verzekeren dat de verhoging ook van toepassing is op bestaande vergunninghouders.

² Ten opzichte van de vorige notitie is de referentieperiode uitgebreid naar 2018 en bedraagt nu dus het gemiddelde van de vier boekjaren startend op of na 1 januari 2018.

- o Optie 2: Het tarief van de cijns in de Mijnbouwwet wordt ook voor het jaar 2022 verhoogd (met terugwerkende kracht)
- o Optie 3: In aanvulling op de verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet voor 2023/2024, introduceert Nederland een nieuwe heffingswet conform de door de Commissie voorgestelde tijdelijke solidariteitsbijdrage voor het boekjaar startend op of na 1 januari 2022

Toelichting

Opties voor invulling tijdelijke solidariteitsbijdrage in Nederland

Optie 1: Geen extra beleid – invulling van tijdelijke solidariteitsbijdrage via verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet in 2023 en 2024, die als is afgesproken in augustus.

- Beleidsmatige en juridische aspecten:
 - o Aanvullende wetgeving is niet verplicht op basis van de verordening.
 - o Politiek kan mogelijk het beeld ontstaan dat Nederland minder doet dan mogelijk is om een solidariteitsbijdrage te heffen van de fossiele sector.
 - o De groep die met de verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet wordt geraakt is materieel vrijwel gelijk aan de groep die door de tijdelijke solidariteitsbijdrage die de Commissie voorstelt wordt geraakt. In Nederland is immers met name sprake van winning van gas en zijn de overwinsten bij de winning van olie en raffinage zeer minimaal danwel nihil. Er is echter wel een significante opbrengst mogelijk over 2022, zie daarvoor optie 2.
- Uitvoeringstechnisch:
 - o Er is reeds besloten tot een tijdelijke verhoging van het cijnstarief voor 2023 en 2024 en dit is voor de Belastingdienst uitvoerbaar.
- Budgettaire:
 - o Er is geen additionele budgettaire opbrengst.
 - o Voor de verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet in 2023 en 2024 is reeds een budgettaire opbrengst van € 2,8 miljard ingeboekt en die blijft behouden.

Optie 2: Nederland breidt de verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet uit naar het kalenderjaar 2022.

- Beleidsmatige en juridische aspecten:
 - o Aanvullende wetgeving is niet verplicht op basis van de verordening.
 - o Met een verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet wordt, zoals hierboven uitgebreider toegelicht, de facto dezelfde groep geraakt als met de tijdelijke solidariteitsbijdrage.
 - o Het uitbreiden van de cijns in de Mijnbouwwet naar 2022 betekent terugwerkende kracht. In Nederland wordt daar doorgaans zeer terughoudend mee omgegaan.
 - o De Landsadvocaat heeft een advies uitgebracht ten aanzien van de juridische risico's voor het verhogen van het cijnstarief met terugwerkende kracht in 2022. (zie bijlage 2).

Procesbelang van de staat

*Niet
de
te riskeer
te grote
risico's,
& alle
gas.*

Procesbelang van de staat

- o De Mijnbouwwet is het beleidsterrein van de minister van EZK.
- Uitvoeringstechnisch:
 - o Aangifte over het jaar 2022 wordt in het jaar 2023 gedaan, waardoor nog tijd is om deze optie te implementeren.
 - o De aanpassing van het tarief voor het jaar 2022 vergt geen aanpassing van de geautomatiseerde systemen
 - o De terugwerkende kracht zal leiden tot weerstand bij de belastingplichtigen, wat vertaald gaat worden in veel discussies, bezwaren en gerechtelijke procedure.
 - o Het definitieve oordeel over de uitvoerbaarheid door de Belastingdienst (incl. mogelijke uitvoeringskosten) verloopt via een Uitvoeringstoets.
- Budgettaire:
 - o Het verhogen van het cijnsstarief met terugwerkende kracht in 2022 leidt naar verwachting tot een extra budgettaire opbrengst van circa € 3,1 mld. Dit is een grove eerste schatting (nog niet afgestemd met EZK) en uitgaande van dezelfde maatvoering als de verhoging van de cijns in 2023 en 2024.
 - o Voor de verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet in 2023 en 2024 is reeds een budgettaire opbrengst van € 2,8 miljard ingeboekt en die blijft behouden.

Optie 3: In aanvulling op de verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet voor 2023/2024, introduceert Nederland een nieuwe heffingswet conform de door de Commissie voorgestelde tijdelijke solidariteitsbijdrage voor het boekjaar startend op of na 1 januari 2022

- Beleidsmatige en juridische aspecten:
 - o Aanvullende wetgeving is niet verplicht op basis van de verordening.
 - o Een nieuwe heffingswet conform de solidariteitsbijdrage uit de verordening is wetgevingstechnisch uitdagend gezien de korte termijn waarop deze wet in werking zou moeten treden (uiterlijk 31 december 2022).
 - o De doelgroep is vrijwel gelijk aan die van de cijnsverhoging (Mijnbouwwet). Het belangrijkste verschil is dat de cijnsverhoging alleen geldt voor aardgas en deze tijdelijke nieuwe heffing ook betrekking heeft op olie, kolen, en raffinaderijbedrijven. Verreweg het grootste deel (98%) van de overwinst bij de tijdelijke solidariteitsheffing is afkomstig van producenten van aardgas die eveneens worden geraakt door de cijnsverhoging (slechts ca. € 30

³ Op basis van dit artikel is een wijziging van het tarief van onder andere de cijns niet van toepassing op bestaande vergunninghouders, tenzij zij daarom verzoeken. Met de voorgenomen verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet wordt een inbreuk gemaakt op dit artikel om te verzekeren dat de verhoging ook van toepassing is op bestaande vergunninghouders.

extra opbrengst
Nodig voor dekkings (geen) overgeloof

Wel
door,
niet volg
gaat na
vraag,
Li 2022,
heest 2023/
2024 (aanvullende
niet
heffing)

miljoen van de € 1,5 miljard is op basis van een eerste raming afkomstig van de producenten van olie en raffinage).

- o Ook het introduceren van een nieuwe heffingswet voor 2022 kent terugwerkende kracht, waar in beginsel in Nederland terughoudend mee om wordt gegaan.
- o De kans dat deze terugwerkende kracht gerechtvaardigd is, is echter groter dan bij alternatief 2. De terugwerkende kracht maakt namelijk ook deel uit van de solidariteitsbijdrage uit de verordening en in de preambule worden voldoende argumenten ter rechtvaardiging gegeven. Daarnaast speelt hier niet het additionele juridische risico van de standstill-bepaling in de Mijnbouwwet.
- o De nieuwe heffingswet geldt voor het boekjaar startend op of na 1 januari 2022, terwijl de cijns in de Mijnbouwwet worden geheven per kalenderjaar. Bij een gebroken boekjaar (bijv. van 1 april 2022 t/m 31 maart 2023) kan samenloop ontstaan met de verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet. Deze samenloop zal moeten worden voorkomen, omdat anders cumulatie kan ontstaan die leidt tot een heffing van meer dan 100% van de fiscale winst. Op het eerste gezicht lijkt dit risico zich niet te materialiseren, omdat het boekjaar van de belastingplichtigen in de doelgroep gelijk is aan het kalenderjaar.

• Uitvoeringstechnisch:

- o Dit leidt tot aanvullende aandachtspunten in de uitvoering, maar is op basis van een eerste inschatting wel uitvoerbaar.
- o Er is echter onvoldoende tijd om een nieuw aangiftesysteem te bouwen, waardoor deze heffing handmatig uitgevoerd zal moeten worden. Een handmatige uitvoering van de heffing is arbeidsintensief en vraagt gespecialiseerde kennis.
- o Aangezien het om een beperkte groep belastingplichtigen gaat (30-40) kan, op basis van een eerste inschatting, handmatige uitvoering volstaan.
- o Er wordt nog gezien hoe de Inning ingericht kan worden. Indien het geen eenmalige heffing betreft kan dit een substantiële IV inspanning vergen.

• Budgettaire:

- o Dit alternatief leidt tot een additionele budgettaire opbrengst van ca. € 1,5 miljard.
- o Voor de verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet in 2023 en 2024 is reeds een budgettaire opbrengst van € 2,8 miljard ingeboekt en die blijft behouden.

Vormgeving verhoging cijnstarief Mijnbouwwet in 2023 en 2024

- Ter financiering van compenserende maatregelen voor huishoudens, wordt het tarief van de cijns in de Mijnbouwwet voor 2023 en 2024 verhoogd. De benodigde wetswijziging is uitgewerkt in een nota van wijziging op het BP2023. In bijlage 3 is het advies van de RvS opgenomen.
 - o In de Mijnbouwwet is vastgelegd dat houders en medehouders van een winningsvergunning voor de productie van olie en aardgas, een aantal heffingen moeten betalen, waaronder de cijns.
 - o De heffingsgrondslag van de cijns is de omzet van de vergunninghouder.
 - o Als tijdelijke maatregel wordt een verhoogd cijnstarief van 65% (nu 0% op zee en 0-7% op land) voorgesteld voor het deel van de omzet dat behaald is met de verkoop van aardgas tegen een prijs hoger dan € 0,50 per m3. Dit verhoogd tarief geldt voor zowel de landzijde als de zeezijde. Voor het deel van de omzet tot € 0,50 per m3 gelden de reguliere cijnstarieven.

beperkte
groep
de
belastingplichtigen
de daadwerkelijk
shul
me
de heffing!
eenmalig!
houd optie
vrij 2023
ope

- o Deze tijdelijke cijnsverhoging wordt uitgezonderd van de werking van de standstillbepaling die is opgenomen in de Mijnbouwwet (artikel 55)
- De budgettaire opbrengst bedraagt € 2,8 mld. voor 2023 en 2024 gezamenlijk. De ontvangsten van de Mijnbouwheffing zijn aan de uitgavenkant van de begroting ingeboekt en staan op de begroting van EZK.
- In de Mijnbouwwet is een standstillbepaling (artikel 55) opgenomen, waarin is vastgelegd dat een wijziging van het tarief van onder andere de cijns niet van toepassing op bestaande vergunninghouders, tenzij zij daarom verzoeken.

Procesbelang van de staat

In de wetswijziging van de cijnsverhoging is dit beargumenteerd door het verhoogde cijnstarief alleen te laten gelden boven een marktprijs van € 0,50 per m3 en door te wijzen op de uitzonderlijke omstandigheden op de energiemarkt en de noodzaak van compenserende maatregelen voor huishoudens.

Groep energiebedrijven in Nederland en andere (eerder verkende) beleidsopties om overwinst te belasten

- De groep energiebedrijven in Nederland is divers:
 - o Olie- en gasbedrijven:
 - In Nederland zijn een aantal bedrijven actief die op land en in de Noordzee olie en gas winnen. Het gaat hierbij onder andere om de NAM.
 - Naar verwachting maken deze bedrijven meer winst door de hoge energieprijzen. Deze bedrijven zijn onderworpen aan de vennootschapsbelasting en betalen daarnaast een aparte heffing die is vastgelegd in de Mijnbouwwet.
 - o Elektriciteitsproducenten (hernieuwbaar, kolen, gas, kernenergie):
 - Elektriciteitsproducenten die gebruik maken van hernieuwbare energie of kernenergie profiteren van de gestegen elektriciteitsprijs (die is gestegen door de hogere gasprijs), terwijl ze geen hogere kosten maken. Naar verwachting neemt de winst van deze bedrijven toe.
 - Elektriciteitsproducenten die fossiele brandstof moeten inkopen (o.a. gascentrales) hebben ook te maken met een hogere inkoopprijs, waardoor in zijn algemeenheid naar verwachting geen sprake is van extra winsten.
 - Elektriciteitsproducenten zijn veelal supranationale bedrijven, waarbij het niet inzichtelijk is waar een eventuele excessieve winst neerslaat. Ook elektriciteitsproducenten zijn ten aanzien van hun winst onderworpen aan vennootschapsbelasting.
 - Ten aanzien van elektriciteitsproducenten die de subsidie SDE++ ontvangen is reeds vastgelegd dat het subsidiebedrag lager wordt bij een hogere elektriciteitsprijs (en kleinere onrendabel top)
 - o Energiemaatschappijen:
 - Momenteel zijn er circa 50 energieleveranciers die elektriciteit en aardgas op de Nederlandse markt leveren aan huishoudens en zakelijke klanten. Naar verwachting maken deze bedrijven niet meer winst, omdat de inkoopprijs van elektriciteit en aardgas ook sterk is gestegen.
- In het voorjaar is gekeken of het mogelijk is om de vennootschapsbelasting voor een specifieke groep bedrijven tijdelijk te verhogen. Dit bleek niet mogelijk, vanwege staatssteun. Het is wel mogelijk om het vpb-tarief generiek te verhogen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.



HEDEN

TER BESLISSING REACTIE GRAAG UITERLIJK 31 OKTOBER 09:00 UUR

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

**Directie Directe
Belastingen & Toeslagen**

Persoonsgegevens

nota

Nota akkoord nader rapport en verzending TK
wetsvoorstel Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage

Datum

27 oktober 2022

Notanummer

2022-0000265153

Bijlagen

1. Nader rapport wetsvoo
2. Wettekst wetsvoorstel
3. Memorie van toelichting
4. Uitvoeringstoets wetsv
5. Ramingstoelichting wet
6. Kamerbrief verzending wetsvoorstel Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage
7. Persbericht

Aanleiding

Op 26 oktober jl. heeft de Raad van State (RvS) advies uitgebracht bij het wetsvoorstel Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage. De RvS adviseert het wetsvoorstel met dictum b. In deze nota leggen we u het wetsvoorstel en nader rapport ter akkoord voor. Daarnaast informeren we u over de bijgewerkte budgettaire opbrengst en de uitvoeringstoets.

Beslispunten

Wij adviseren u akkoord te gaan met het wetsvoorstel Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage en het nader rapport.

Indien u akkoord gaat vragen wij u het nader rapport, de memorie van toelichting en de aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer **te ondertekenen**.

In verband met het krappe tijdpad ontvangen uw **reactie graag uiterlijk maandag 31 oktober 9 uur**.

31.10.22

Akhoea

Mu

Kernpunten

- De afdeling advisering van de RvS (de afdeling) heeft op 26 oktober jl. advies uitgebracht bij het wetsvoorstel Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage. Het dictum is B.
- De afdeling vraagt – kort gezegd – aandacht voor de terugwerkende kracht, de vormgeving als aangiftebelasting en de hoofdelijke aansprakelijkheid.
- Naar aanleiding van het advies is de wettekst en toelichting op punten aangepast of uitgebreid.
- De uitvoeringstoets bij dit wetsvoorstel is gereed.
- De uitvoeringstoets bij dit wetsvoorstel is gereed. Het voorstel is uitvoerbaar, indien wordt geaccepteerd dat de noodzakelijke prioritering in het IV-portfolio kan leiden tot het doorschuiven in de tijd van maatregelen die gericht zijn op het verbeteren van dienstverlening, beheer & onderhoud of wetgeving en wordt geaccepteerd dat papieren aangifte moet worden gedaan. In het sjabloon van de uitvoeringstoets – zoals dat met de Tweede Kamer zal worden gedeeld – is een rode vlag opgenomen bij de maakbaarheid van de systemen. In de toelichting wordt nader ingegaan op de uitvoeringsaspecten en de dekking.

- De budgettaire raming bij dit wetsvoorstel is bijgewerkt naar aanleiding van nieuwe inzichten en bedraagt nu € 3,2 miljard ten opzichte van de initiële raming € 1,5 miljard. In de toelichting vindt u de achtergrond bij deze bijgewerkte raming.

Toelichting

De solidariteitsbijdrage uit de verordening betreffende een noodinterventie in verband met de hoge energieprijzen die op 6 oktober jl. is aangenomen. De solidariteitsbijdrage betreft – kort gezegd – een bijdrage over de overwinst van bedrijven met activiteiten in ruwe olie, aardgas, kolen en de raffinage van aardolie. De tijdelijke solidariteitsbijdrage is vormgegeven als een heffing van 33% over de overwinst in 2022 (de overwinst is de winst die meer dan 20% hoger is dan de gemiddelde winst uit de jaren 2018 tot en met 2021, de referentieperiode). Het wetsvoorstel Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage sluit 1-op-1 aan bij de vormgeving uit de verordening.

Uitvoeringsaspecten

- De uitvoeringstoets is afgerond. Het oordeel is dat het wetsvoorstel Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage uitvoerbaar is, indien wordt geaccepteerd dat de noodzakelijke prioritering in het IV-portfolio kan leiden tot het doorschuiven in de tijd van maatregelen die gericht zijn op het verbeteren van dienstverlening, beheer & onderhoud of wetgeving en wordt geaccepteerd dat papieren aangifte moet worden gedaan.
- De heffing wordt uitgevoerd door het Olie en Gas team in Rotterdam.
- Aangezien het aantal bijdrageplichtigen klein is, en de ruimte in het IV-portfolio beperkt, zullen de aangiftes handmatig verwerkt worden.
- Om de registratie van het heffingsproces zorgvuldig in te richten is er een IV oplossing nodig. Deze kent enkele maanden ontwikkeltijd, maar kan op tijd klaar zijn voor de eerste aangiftes. Wel moet hiervoor ruimte in het IV-portfolio worden vrijgemaakt. Het is dus van groot belang dat deze prioritering, in overleg met de coördinerend opdrachtgever, zo snel mogelijk plaats vindt.
- Mocht deze IV oplossing niet op tijd gereed zijn, dan dient een handmatige oplossing ingericht te worden. Dit dient dan altijd tijdelijk te zijn, de IV-oplossing dient zo snel mogelijk ingericht te worden.
- Het Tweede Kamersjabloon bevat een rode vlag als het gaat om "maakbaarheid systemen". Er wordt een handmatig proces ingericht, er wordt geen gebruik gemaakt van de normale geautomatiseerde ondersteuning voor deze heffing. Dat betekent inherent een hoger uitvoeringsrisico. Daarmee is de solidariteitsbijdrage wel uitvoerbaar. Het betekent wel dat er ongebruikelijke risico's zijn die bijzondere aandacht behoeven.
- De budgettaire dekking van de uitvoeringskosten is op dit moment niet sluitend, maar zal specifiek gedekt worden binnen de FIN begroting waarbij artikel 1 en de reservering voor uitvoeringstoetsen op artikel 10 tot de mogelijkheden behoren. Binnen de financiële kolom en in afstemming met de opdrachtgever wordt daar nog nader overleg over gevoerd. De uitvoeringskosten van € 7,2 miljoen zien voornamelijk op de personele uitgaven die tot en met 2030 nodig zijn voor toezicht en handhaving (cumulatief 52,6 FTE).

Budgettaire opbrengst

- De budgettaire opbrengst bij het wetsvoorstel Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage was in beginsel geraamd op € 1,5 miljard.

Vertrouwelijke bedrijfsinformatie

- In totaal bedraagt de verwachte budgettaire opbrengst derhalve € 3,1 miljard (afgerond).

Communicatie

Er is in de maatschappij, media en politiek al veel aandacht geweest voor dit wetsvoorstel sinds de aankondiging. Er wordt daarom een persbericht voorbereid, dat wordt ondersteund door posts op uw social media kanalen. Het persbericht is in de bijlage opgenomen.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Vertrouwelijke bedrijfsinformatie

¹ De belangenorganisatie van olie- en gasbedrijven met een winningsvergunning in Nederland

Vertrouwelijke bedrijfsinformatie



TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Nota ondertekening MVT wetsvoorstel Wet tijdelijke
solidariteitsbijdrage

Datum
12 oktober 2022

Notanummer
2022-0000252120

Bijlagen
1. Wettekst wetsvoorstel
2. Memorie van toelichting

Aanleiding

In de nota van 6 oktober 2022 is het conceptwetsvoorstel van de Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage ter aanbieding aan de Ministerraad (MR) van aanstaande vrijdag 14 oktober aan u voorgelegd. In de afgelopen week is dit wetsvoorstel verder bijgewerkt en verbeterd. In deze nota leggen we u de volgende versie van het wetsvoorstel (**bijlage 1**) aan u voor ter ondertekening van de memorie van toelichting (**bijlage 2**) voor verzending ter advies aan de Raad van State (RvS).

Beslispunt

We adviseren u akkoord te gaan met verzending van het bijgewerkte wetsvoorstel Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage aan de RvS.

Indien u akkoord gaat met het beslispunt, vragen wij u de memorie van toelichting (**bijlage 2**) bij het wetsvoorstel te ondertekenen. Het wetsvoorstel zal dan na ommekomst van het akkoord in de MR aan de RvS worden aangeboden.

14.10.22
A. H. H. v. d. H.
v. d. H.

Kernpunten

- In de nota van 6 oktober 2022 is het conceptwetsvoorstel van de Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage aan u voorgelegd ter aanbieding aan de MR. In de toelichting is een korte beschrijving van het voorstel opgenomen.
- Dit wetsvoorstel is afgelopen vrijdag 7 oktober 2022 eveneens voorgelegd ter wetgevingstoets aan J&V, inclusief een constitutionele toets van BZK. Daarnaast is het voorstel onderhands gedeeld met de RvS en voorgelegd voor een toets door interne kwaliteitsborgers.
- Als gevolg hiervan is overeenstemming bereikt met J&V inzake de wetgevingstoets, inclusief overeenstemming met BZK over de constitutionele toets.
- Zoals in de genoemde nota van 6 oktober 2022 reeds aangekondigd is het wetsvoorstel tussen het moment van aanbieding aan de MR (afgelopen maandag 10 oktober 2022) en de verzending aan de RvS (bij akkoord as. vrijdag 14 oktober 2022), verder bijgeschaafd naar aanleiding van de bovengenoemde toetsen, adviezen en verdere inzichten.
- Tekstueel is het wetsvoorstel verbeterd en is de memorie van toelichting aangevuld. Hierbij zijn ook uw opmerkingen bij de budgettaire aspecten en de uitvoeringaspecten verwerkt. Voor wat betreft de inhoudelijke uitwerking is het voorstel ongewijzigd.

- Meer specifiek is in het algemeen deel van de toelichting uitgebreider ingegaan op:
 - a) De verhouding met het hoger recht (eigendomsrecht van artikel 1 EP EVRM) ten aanzien van de terugwerkende kracht van dit voorstel
 - b) Waarom wordt aangesloten bij een percentage van 33%. Dit omdat deze solidariteitsbijdrage in aanvulling geldt op de bestaande heffingen afdrachten die in totaal reeds 70% van de winst bedragen. Een extra heffing van 33% over de resterende winst wordt hierbij proportioneel geacht en is juridisch verdedigbaar ten aanzien van de inbreuk op het hoger recht.
- Bij de quick-scan heeft u gevraagd om de 'extra maatregelen die nodig zijn om de volledigheid en juistheid te garanderen' nader toe te lichten en uit te werken. Er was onvoldoende tijd om de quick-scan hiermee aan te passen en uit te breiden. In de uitvoeringstoets zal hier uitgebreid op in worden gegaan. Voor uw informatie wordt in de toelichting nader ingegaan op deze maatregelen. De uitvoeringstoets voorafgaand aan de aanbidding van het wetsvoorstel aan de Tweede Kamer is voorzien op maandag 31 oktober 2022.
- De annotatie voor de MR van as. vrijdag 14 oktober 2022 is door middel van een separatie nota op de gebruikelijke manier aan u gestuurd.

Toelichting

Samenvatting aanleiding en inhoud wetsvoorstel Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage:

- De solidariteitsbijdrage uit de verordening betreffende een noodinterventie in verband met de hoge energieprijzen die op 30 september 2022 is aangenomen door de Raad van de Europese Unie betreft een bijdrage over de overwinst van fossiele bedrijven met activiteiten in de ruwe olie, aardgas, kolen en de raffinage van aardolie.
- De tijdelijke solidariteitsbijdrage is vormgegeven als een heffing van 33% over de overwinst in 2022 (de overwinst is de winst die meer bedraagt dan 20% van de gemiddelde winst uit 2018-2021). De verwachte budgettaire opbrengst bedraagt € 1,5 miljard.
- De tijdelijke solidariteitsbijdrage komt in aanvulling op – zoals op Prinsjesdag aangekondigd – de tijdelijke verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet voor gasproducenten met winning in Nederland in 2023 en 2024 (waarvan de opbrengst ca. € 2,8 miljard is, die mede ter dekking dient van het koopkrachtpakket uit de augustusbesluitvorming).

Nadere duiding van de 'extra maatregelen die nodig zijn om de volledigheid en juistheid te garanderen':

- Bij het inregelen van een nieuwe belastingheffing worden normaliter in hoge mate geautomatiseerde processen hiervoor ingericht, incl. de benodigde systeem- en procescontroles. Het eenmalige karakter van de heffing en de verwachte beperkte omvang van het aantal belastingplichtigen (35-40) heeft, vanuit efficiency- en kostenoverwegingen, geleid tot het besluit in dit geval een kleinschalige applicatie (een zgn. LOA, lokaal ontwikkelde applicatie) te implementeren.
- Een dergelijke "eenvoudige" applicatie vraagt wel om extra beheersmaatregelen. De belangrijkste daarvan zijn:

- het bepalen van de belastingplichtige entiteiten volgens hetzelfde strakke regime dat is ingericht voor alle andere identiteitsgegevens van burgers en bedrijven;
 - het juist vaststellen van de verschuldigde belasting binnen de heffingsprocessen van Grote Ondernemingen;
 - het volledig verwerken in de inningsadministratie van de vastgestelde betalingsverplichtingen (en mutaties daarop);
 - het inrichten van een interne controle ingericht om de financiële afwikkeling en boekhouding af te stemmen met de LOA (bronadministratie); en
- Het inrichten van deze beheersmaatregelen zal bij de verdere uitwerking de nodige aandacht krijgen en hier zal expliciet op in worden gegaan in de uitvoeringstoets.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.



TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Nota aanbidding MR wetsvoorstel Wet tijdelijke
solidariteitsbijdrage

Datum

6 oktober 2022

Notanummer

2022-0000246426

Bijlagen

1. Voorlopig wetsvoorstel Wet
2. Aanbiedingsformulier minis
3. Brief RvS Spoedbehandelin
4. Brief KvdK wetsvoorstel Wi
5. QuickScan Solidariteitsheff
6. Ramingstoelichting wetsvo

Aanleiding

Op 30 september 2022 is door de Raad van de Europese Unie (Energieraad) een verordening aangenomen betreffende een noodinterventie in verband met de hoge energieprijzen (de verordening).¹ Onderdeel van deze verordening is een tijdelijke solidariteitsbijdrage voor fossiele bedrijven met activiteiten in de ruwe olie, aardgas, kolen en de raffinage van aardolie. In de vierhoek van vrijdag 30 september 2022 is besloten om deze solidariteitsbijdrage ook in Nederland te introduceren. In deze nota wordt aan u het conceptwetsvoorstel voorgelegd ter aanbidding aan de Ministerraad (MR) van 14 oktober 2022 voor verzending ter advies aan de Raad van State (RvS).

og. 10.22

Beslisapunten

1. We adviseren u akkoord te gaan met de aanbidding van het voorlopige wetsvoorstel Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage (**bijlage 1**) aan de MR.

Indien u akkoord gaat met beslisapunten 1 vragen wij u het aanbiddingformulier voor de MR **te ondertekenen** (**bijlage 2**).

2. We adviseren u spoedadvies aan te vragen bij de Raad van State.

Indien u akkoord gaat met beslisapunten 2 vragen wij u de vice-president van de Raad van State telefonisch te benaderen. In de toelichting vindt u hiertoe een spreeklijn.

3. We adviseren u om alvast akkoord te gaan met het openbaar maken van de nota's behorend bij het wetsvoorstel Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage. Deze nota's worden bij akkoord bij de indiening van de wetgeving gepubliceerd.

Informatiepunt

Het wetsvoorstel Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage is vormgegeven als een aangiftebelasting in verband met de uitvoerbaarheid.

¹ Verordening van de Raad betreffende een noodinterventie in verband met de hoge energieprijzen, 12999/22 van 29 september 2022, zoals vastgesteld op 30 september 2022.

* EA is besloten om
wetsvoorstel van te bevestigen. MR neemt besluiten.

Kernpunten

- De solidariteitsbijdrage uit de verordening betreft een bijdrage over de overwinst van fossiele bedrijven. De tijdelijke solidariteitsbijdrage is vormgegeven als een heffing over de overwinst in 2022.
- De verordening stelt als uiterlijke publicatiedatum van de tijdelijke solidariteitsbijdrage 31 december 2022 en werkt terug ten aanzien van boekjaren die aanvangen in 2022. Om dit te kunnen halen dient een wetsvoorstel hiertoe zo spoedig mogelijk aan de Tweede Kamer worden aangeboden.
- Voor 2023 en 2024 is reeds besloten tot een verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet die afgelopen dinsdag 4 oktober 2022 per nota van wijziging op het Belastingplan 2023 aan de Kamer is aangeboden.
- In de nota van 6 oktober bent u nader geïnformeerd over de vormgeving van de tijdelijke solidariteitsbijdrage (separate heffingswet) en bijbehorende planning.
- Om het voorstel tijdig in de Kamer te krijgen wordt uw akkoord gevraagd op enkele processtappen.
- Daarbij wordt u geïnformeerd dat het wetsvoorstel Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage is vormgegeven als aangiftebelasting in verband met de minste impact op het IV-portfolio van een aangiftebelasting en de uitvoerbaarheid op een dergelijk korte termijn.
- In de toelichting informeren wij u verder over het proces en de inhoud van het voorstel.
- Bijgevoegd vindt u alvast de aanbestedingsbrieven voor de aanvraag spoedadvies bij RvS en de brief aan het Kabinet van de Koning. In de loop van volgende week ontvangt u deze nogmaals ter ondertekening. Daarbij ontvangt u dan eveneens een aangepast wetsvoorstel, met de memorie van toelichting ter ondertekening ten behoeve van de adviesaanvraag bij de Raad van State.

Toelichting

Proces

- De introductie van een tijdelijke solidariteitsbijdrage in lijn met de verordening vereist een ambitieus tijdpad (hierover bent u in de nota van 6 oktober geïnformeerd).
- Voordat het voorstel voor spoedadvies naar de RvS kan, dient de wetgeving te worden getoetst door J&V, hieronder valt een constitutionele toets door BZK. Hiertoe wordt vrijdag 7 oktober 2022 het wetsvoorstel aan J&V en BZK voorgelegd.
- Daarnaast wordt het wetsvoorstel reeds onderhands gedeeld met de RvS.
- Tussen het moment van aanbieding aan de MR (as. maandag 10 oktober) en de verzending aan de RvS (bij akkoord as. vrijdag 14 oktober), zal het wetsvoorstel worden bijgeschaafd naar aanleiding van de adviezen en verdere inzichten.
- Het wetsvoorstel wordt eveneens voorgelegd aan het Adviescollege toetsing regeldruk. De inschatting is dat formeel geen advies zal worden uitgebracht omdat de gevolgen voor de regeldruk naar verwachting zeer beperkt zijn.
- Bijgevoegd vindt u alvast de aanbestedingsbrieven voor de aanvraag spoedadvies bij RvS (bijlage 3) en de brief aan het Kabinet van de Koning (bijlage 4). In de loop van volgende week ontvangt u deze

nogmaals ter ondertekening. Daarbij ontvangt u dan eveneens de memorie van toelichting ter ondertekening.

- In het kader van actieve openbaarmaking worden de nota's met de daarop door u gemaakte opmerkingen behorend bij de Wet tijdelijke solidariteitsheffing bij de indiening daarvan meegezonden.
- Ook bij het pakket Belastingplan van dit jaar en vorig jaar zijn de bijbehorende nota's openbaar gemaakt. Gelet op het spoedeisende karakter van het wetsvoorstel proberen we de diverse processtappen zoveel mogelijk te verminderen en vragen wij u nu alvast om uw akkoord om de nota's bij indiening te openbaren.

Inhoud

- De solidariteitsbijdrage over de overwinst in 2022 wordt als volgt berekend. Allereerst wordt de referentiewinst bepaald. Dit is de gemiddelde belastbare winst voor de vennootschapsbelasting uit de vier boekjaren die voorafgaan aan het boekjaar dat aanvangt in het kalenderjaar 2022 (met een minimum van nihil). De overwinst is het bedrag waarmee de belastbare winst voor de vennootschapsbelasting uit 2022 de referentiewinst met meer dan 20% overschrijdt. Die overwinst wordt dan belast tegen een percentage van 33%. *→ is minimum - meer lage vaders vinding.*
- Het wetsvoorstel Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage zal vorm worden gegeven als een aangiftebelasting. Op deze manier is de impact op het IV-portfolio beperkt en alleen bij vormgeving als aangiftebelasting is deze wet op deze korte termijn voor de Belastingdienst uitvoerbaar.
- Ten aanzien van de belastingrente, boetes, aansprakelijkheid en invordering wordt aangesloten bij het bepaalde in de Algemene wet rijksbelastingen en de Invorderingswet 1990 dat ook van toepassing is op de vennootschapsbelasting. Daarbij wordt met een extra bepaling in deze wet ten aanzien van de aansprakelijkheid verzekerd dat indien een bijdrageplichtige is gevoegd in een fiscale eenheid, alle maatschappijen van die fiscale eenheid hoofdelijk aansprakelijk zijn.
- De uitvoeringstoets is op dit moment nog niet gereed. Wel is er een quickscan (**bijlage 5**) gereed. Bij verzending van het wetsvoorstel aan de Tweede Kamer zal een uitvoeringstoets beschikbaar zijn. De verwachting op basis van de quickscan is dat de tijdelijke solidariteitsbijdrage uitvoerbaar en handhaafbaar is, mits sprake is van een aangiftebelasting.
- De budgettaire opbrengst van het wetsvoorstel Wet tijdelijke solidariteitsheffing bedraagt naar verwachting € 1,5 miljard. In **bijlage 6** vindt u de ramingstoelichting. Deze raming is nog niet afgestemd met het CPB, indien mogelijk zal dit nog gebeuren. *→ gaag*

Spreeklijn telefonisch contact spoedadvies RvS

Het is gebruikelijk, en wordt ook erg op prijs gesteld, als de desbetreffende bewindspersoon persoonlijk via een telefoongesprek spoedadvies vraagt aan de vice-president van de RvS. Bij dezen vindt u hiertoe een spreeklijn:

- U kunt aangeven dat de planning van de Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage op dit moment als volgt is: na akkoord van de MR op 14 oktober 2022 wordt het wetsvoorstel aan de RvS aangeboden voor het spoedadvies.
- Vanwege de Europese verplichting om de Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage op uiterlijk 31 december 2022 te publiceren, hoopt u

- woensdag 26 oktober 2022 een getekend advies in ontvangst te kunnen nemen.
- Aangezien de Europese besluitvorming hierover afgelopen 30 september 2022 pas heeft plaatsgevonden, is het niet mogelijk om het wetsvoorstel eerder voor advies aan te bieden.
 - U kunt aangeven dat u begrip heeft voor de zeer korte adviseringstermijn van de RvS. Er wordt geprobeerd daarmee zoveel mogelijk rekening te houden door op ambtelijk niveau conceptversies van het wetsvoorstel te delen met de RvS, zodat zij in een vroeg stadium mee kunnen lezen. Onder aan de streep wordt overigens alsnog veel van de RvS gevraagd.

Communicatie

Niet van toepassing

Politiek/bestuurlijke context

Afgelopen dinsdag 4 oktober 2022 is in de 'Kamerbrief over nadere uitwerking tijdelijk prijsplafond energie' de solidariteitsbijdrage uit dit wetsvoorstel aangekondigd ter dekking van de steunmaatregelen voor huishoudens.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.



TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

DGFZ
Directie Algemene
Fiscale Politiek

Persoonsgegevens

nota

Verzamelnota nota's van wijziging en tijdpad pakket
Belastingplan 2023

Datum
27 september 2022

Notanummer
2022-0000237728

Bijlagen
1. Tweede nota van wijziging
2. aanbiedingsbrief 2e NvW

Aanleiding

In deze nota leggen we u een aantal beslis- en informatiepunten voor over de komende nota's van wijziging en bijbehorende tijdspaden. In deze nota worden u de volgende onderwerpen voorgelegd:

- Verzending tweede nota van wijziging wetsvoorstel Belastingplan 2023;
- Route wetsvoorstel solidariteitsheffing;
- Tijdpad komende nota's van wijziging, wetsvoorstel solidariteitsheffing en pakket Belastingplan; en
- Informatiepunt reparatie aanverwantschap ab en row;

U wordt separaat geïnformeerd over het verzoek uit de extra procedurevergadering van 6 oktober om uiterlijk 11 oktober een procesbrief te ontvangen over het tijdpad van de wijziging van de energiebelasting en hoe dit zich verhoudt tot de behandeling van het Belastingplan (zie ook nota 244998 met het verslag van deze procedurevergadering).

07.10.22

Beslispunt 1 – verzending tweede nota van wijziging

Bent u akkoord met het verzenden van de tweede nota van wijziging op het wetsvoorstel Belastingplan 2023 naar de Tweede Kamer?

Als u akkoord bent, dan kunt u zowel de aanbiedingsbrief als de nota van wijziging ondertekenen.

A. L. L. L. L.
P. L. L. L.

Toelichting:

- U bent eerder akkoord gegaan met de eerste nota van wijziging van het Belastingplan 2023. Hierin zijn voornamelijk wijzigingen opgenomen die voortkomen uit de augustusbesluitvorming.
- U bent in een eerdere nota akkoord gegaan met het opnemen van de maatregel *gebruikelijk loon BES* in een nota van wijziging bij het pakket Belastingplan. De maatregel wordt in deze tweede nota van wijziging meegenomen.
- Verder bestaat de tweede nota van wijziging uit het herstellen van wetstechnische foutjes in het Belastingplan 2023.
 - Het vervangen van de per abuis verkeerd ingevoegde loonheffingstabel
 - Vervangen van een foutieve wijzigingsopdracht Box 3

- Reparatie wettekst twee schijven box 2
- Reparatie wettekst oudedagsverplichting opnemen ten behoeve van een lijfrente

Beslispunt 2 – wijze van implementeren solidariteitsheffing

Wij adviseren u de Verordening solidariteitsheffing via een separaat wetsvoorstel om te zetten in wetgeving. Een andere optie is een nota van wijziging op het wetsvoorstel Belastingplan 2023. Hoewel een separaat wetsvoorstel de 'koninklijke' weg is, zitten er ook risico's aan een separaat wetsvoorstel. De voor- en nadelen van deze optie worden hierna toegelicht. Per saldo adviseren wij dus indiening via een separaat wetsvoorstel.

Alhoed
Heu

Toelichting:

- Voordelen
 - Van de twee opties is een separaat wetsvoorstel de koninklijke route. Dit geldt zowel wetgevingstechnisch als parlementair: een nieuwe heffingswet moet formeel opgenomen worden in een separaat wetsvoorstel. Daarnaast wordt de heffing met een nota van wijziging onderdeel van het wetsvoorstel Belastingplan 2023, waardoor het in ieder geval voor de Eerste Kamer niet meer mogelijk is om ook 'los' over de maatregel te stemmen.
 - De Kamer gaat over haar eigen agenda en kan besluiten meer tijd te nemen voor de behandeling van het separate wetsvoorstel. Als de Tweede Kamer meer tijd zou willen nemen voor de behandeling van de solidariteitsheffing (dit zou dan vanwege de inwerkingtreding per 1-1-2023 en de behandeling in de Eerste Kamer feitelijk beperkt moeten blijven tot een week om inwerkingtreding per 1-1-2023 te halen), dan kan dat eventueel zonder dat het tijdpad van de rest van de behandeling van het pakket Belastingplan naar achteren verschuift. Bij een nota van wijziging bestaat ook de mogelijkheid dat de Kamer het tijdpad voor de behandeling te krap vindt. Het zou kunnen dat de plenaire behandeling van het gehele pakket Belastingplan dan een week naar achteren schuift. Dat zou de behandeling in de Eerste Kamer zeer krap maken, omdat zij pas de behandeling willen starten nadat het pakket is aangenomen in de Tweede Kamer. Formeel is dat overigens ook zoals het hoort.
- Nadelen
 - Het grootste (proces)risico schuilt erin dat de Kamer voor de behandeling een ander tijdpad kiest dan dat van het (pakket) Belastingplan wanneer sprake is van een separaat wetsvoorstel. De wet moet echter per 1 januari 2023 inwerking treden om de terugwerkende kracht zo beperkt mogelijk te houden. Een nota van wijziging maakt in tegenstelling tot een separaat wetsvoorstel meteen onderdeel uit van het wetsvoorstel Belastingplan. Een latere inwerkingtreding is kwetsbaar gezien de terugwerkende kracht en ligt sowieso minder voor de hand gezien het feit dat de heffing alleen over 2022 plaatsvindt. Daarnaast hangt de solidariteitsheffing inhoudelijk samen met de cijns. Bij een separaat wetsvoorstel zitten deze twee onderwerpen niet 'bij elkaar'.
 - Een wetsvoorstel moet formeel een bepaald traject doorlopen: het uitbrengen van het verslag door de Kamerleden hoort daarbij. Bij een

nota van wijziging hoeft dit niet per sé (hoewel het voor de hand ligt dat er bij een dusdanig ingrijpende nota van wijziging nader verslag wordt uitgebracht). Dat betekent dus een langer tijdspad voor de behandeling vanwege het uitbrengen van verslag en opstellen nota naar aanleiding van het verslag.

- Het geheel overziend adviseren wij om de Verordening solidariteitsheffing via een separaat wetsvoorstel om te zetten in wetgeving.

Informatiepunt 1 – Tijdspad

- Onderstaand treft u een tijdspad waarin staat vermeld wanneer u belangrijke documenten kan verwachten. Dit tijdspad is voor de komende maand. Begin november zullen we een nieuw tijdspad sturen.
- Hieronder ziet u de (beknopte) planning van het pakket Belastingplan. In deze planning is ook het tijdspad van het wetsvoorstel solidariteitsheffing, het Eindejaarsbesluit en de Eindejaarsregeling opgenomen.
- Dit tijdspad is een streven. Gezien de hectiek van het Belastingplan kunnen wij niet voorkomen dat sommige stukken soms een dag eerder of later in uw tas komen. Ook is er een mogelijkheid dat er spoedstukken tussendoor komen. Wij proberen dit natuurlijk zoveel mogelijk te beperken.
- We verwachten de komende weken nog enkele nota's van wijziging op het pakket Belastingplan te versturen. Door de vragen uit het verslag van de Tweede Kamer komt het bijvoorbeeld voor dat een omissie in de wetgeving wordt ontdekt die hersteld moet worden. De planning van de nota's van wijziging staat nog niet vast. Zodra deze wel bekend is, zullen we u hierover inlichten.
- We beogen eventuele nota's van wijziging na de deze tweede nota van wijziging tegelijkertijd met de nota naar aanleiding van het verslag te versturen op 12 oktober 2022.

Datum	Onderwerp
Vr 7 okt 2022	• Concept tweede nota van wijziging (met deze nota) • Concept nota naar aanleiding van het verslag in uw tas • Concept derde nota van wijziging in uw tas • Concept wetsvoorstel solidariteitsheffing in uw tas
Ma 10 okt 2022	• Verzenden (vanuit u) tweede nota van wijziging naar de TK en publicatie op Rijksoverheid.nl
Ma 10 okt 2022	• Aanleveren stukken wetsvoorstel solidariteitsheffing bij AZ voor behandeling in de MR. Wij hebben hiervoor een door u ondertekend MR-formulier nodig.
Di 11 okt 2022	• Bespreking met u over de nota naar aanleiding van het verslag (15:30 uur)
Woe 12 okt 2022	• Verzending (vanuit u) nota naar aanleiding van het verslag naar de TK en publicatie Rijksoverheid.nl • Verzending (vanuit u) derde nota van wijziging naar de TK en publicatie Rijksoverheid.nl
Vrij 14 okt 2022	• Behandeling wetsvoorstel solidariteitsheffing in de MR • Aanbieden wetsvoorstel solidariteitsheffing voor advies RvS. Wij zullen hiervoor enkele stukken ter ondertekening aanbieden.
Ma 17 okt 2022	• Wetgevingsoverleg Pakket Belastingplan, eerste termijn van de zijde van de Tweede Kamer

Woe 19 okt 2022	Schriftelijke beantwoording vragen uit wetgevingsoverleg in uw tas
Do 20 okt 2022	- Verzending (vanuit u) beantwoording schriftelijke vragen naar de TK en publicatie Rijksoverheid.nl - Beantwoording mondelinge vragen WGO I in uw tas
Woe 26 okt 2022	Ambtelijk ontvangen advies RvS wetsvoorstel solidariteitsheffing
Do 27 okt 2022	MR formulier en bijbehorende stukken Eindejaarsbesluit in uw tas
Vrij 28 okt 2022	Verzending wetsvoorstel solidariteitsheffing naar het Kabinet van de Koning. Wij zullen u hiervoor enkele stukken ter ondertekening aanbieden.
Ma 31 okt 2022	- WGO II: eerste termijn regering - Verzending (vanuit u) wetsvoorstel solidariteitsheffing naar de TK en publicatie Rijksoverheid.nl
Vrij 4 nov 2022	Agenderen Eindejaarsbesluit bij de MR. Wij zullen u hiervoor enkele stukken ter ondertekening aanbieden.
Di 8 nov 2022	Plenaire behandeling pakket Belastingplan TK
Woe 9 nov 2022	Plenaire behandeling pakket Belastingplan TK
Do 10 nov 2022	- Versturen appreciatiebrief moties en amendementen (vanuit u) en publicatie Rijksoverheid.nl - Stemmingen pakket Belastingplan
Vrij 11 nov 2022	- Behandeling Eindejaarsbesluit in MR - Verzending Eindejaarsbesluit naar de RvS voor spoedadvies. We zullen u hiervoor enkele stukken aanbieden ter ondertekening.

Informatiepunt 2 - aanverwantschap

- Eind 2020 is de Wet verbetering uitvoerbaarheid toeslagen (Wet VUT) aangenomen. Deze wet treedt in werking per KB op 1 januari 2023.
- In de Wet VUT zijn diverse maatregelen voorgesteld om de uitvoerbaarheid van toeslagen te verbeteren. Een van de maatregelen is dat het aanverwantschap bij ex-fiscaal partners, net als bij ex-echtgenoten, doorloopt na het einde van het toeslagpartnerschap. Daarmee wordt onder andere bewerkstelligd dat voor kinderen van de ex-toeslagpartner dezelfde voorwaarden gelden als voor een eigen kind of een kind van een ex-echtgenoot.
- Om de partnerbegrippen in de Awir en de Wet IB 2001 ook gelijk te uniformeren, is deze uitbreiding van het aanverwantschap eveneens geregeld voor de IB.
- Voor de terbeschikkingstellingregeling, de lucratiefbelangregeling en het aanmerkelijk belang geldt een uitzondering. Aanverwanten worden namelijk voor die regelingen niet langer als aanverwant aangemerkt als het huwelijk waardoor de verwantschap is ontstaan door echtscheiding is ontbonden.
- De Wet VUT zou daarom ertoe leiden dat in bovengenoemde regelingen het aanverwantschap voor ex-fiscaal partners ruimer wordt dan voor voormalig gehuwden. Dit is onwenselijk.
- Voorgesteld wordt daarom om eenzelfde uitzondering te maken voor aanverwanten die verwant zijn geraakt door het fiscaal partnerschap als voor voormalig gehuwden. Via een NvW kan dit nog op tijd geregeld worden voor de Wet VUT in werking treedt.

Communicatie
Niet van toepassing

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.